

„Igapäevane legend“ Vanemuises

„Operettide lavastamise ja loomise alal tuleb meil veel tõsiselt töötada,“ ütles

Agu Lüüdik

Neljapäeval tuleb „Vanemuises“ esietendus „Igapäevane legend“, mille lavastab külalisena „Estonia“ teatri Agü Lüüdik. Ungarlasest noor naisnäitleja on juhtunud kokku Budapestis cesti noormehega, kes on käinud välismaal end täiendamas. Sõprus kujuneb armastuseks, noor näitleja loobub lavast ja pühendub mehele ja perekonnale, mis kestab siiski ainult 5–6 aastat.

Siis leiab noor abieluline, et ta ei suuda siiski lõplikult loobuda teatrist ega sõbrana enast ei mehe ega lapsega. Saades ettepaneku ühelt teatrit, Estris küsib otsustavalt uuesti lavale.

Hiljem tuleb Ester uuesti oma mehe ja lapse juurde koju tagasi. Siis aga saab Ester Eestis viibides ühel päeval Budapestist uue näidendi partituuri, mille nimel on „Igapäevane legend“. Lavastaja leiab, et see teos on teinud kirjutajata ja et ainult tema üksinda on suuteline seda osa mängima. Nii jätab Ester teistkordselt maha oma mehe, lapse ja kodu ning andub uuesti lavale. Tema mees Väino leiab endale uue kaaslase.

See olekski jämedates joontes uue lavastava opereti sisu. Peaosalistes on Estris osas pr. Elo Tamul, Milvi — pr. H. Aren, Väino — R. Alari, Oskar Osvet — Endel Pärn, Loni — pr. E. Pello, Kaluri Toomas — E. Mälo ja jne. Opereti on ka rohkem tantsu, nagu fontaantants, ungari tants, cesti polka jne. Peale tantsurühma toimib solistidena U. Väljaots oma partneri pr. L. K. Kuduga. Leidlikud dekoratsioonid on V. Peililt, kostüümid pr. Tubi nalt, muusikajuhiks on Leo Tauts.

Opereti lavastaja Agü Lüüdik märkis, et ta on õnnelik, et võib tartlastele töös kaasa aidata. On loomulik, et Tartu ja Tallinna teatrid töötavad koostöös. Meil on harjunud operetti kergelt võtta. Põhimõtteks olgu aga, et operetti tuleb võtta ja selle kallal töötada sama tõsiselt kui iga teise lavatöös juures. See teos, mis seekord lavastatakse, ei ole

mingi eriti väljapaistev teos, kuid sel on siiski oma väärtused. Tuleb silmas pida, et meil algupäraseid operette on väga vähe. Operettide loomisel peaksid muusika ja teksti autorid rohkem käsikäes töötama, sest siis oleks ka töö paremaid tulemusi. Meie ülesanne on siiski sooritada ka olemasolevate materjalide juures, oma töö hästi. Seda oleme püüdnud ka selle opereti lavastamisega saavutada, märkis Agü Lüüdik.

„Sõduriamastus“

Tallinna Teatriteatris

Lihtsakoeline laulmäng, kui puhtatüüpline rahvatükk on nii „Hinna“ kui ka „maalavade“ alati menu leidnud. Tima raskete probleemide, ilma lavalise sõdlikkuse, seeläbi tantsiklaval meeldiva, kerge muusika, on säärane laulmäng silmale-kõrvale puhkuseks ja naerukõhade erksusele. Sellesse zhanri kuulub ka Teatriteatri nüüd lavale tulnud „Sõduriamastus“, mille tiitli juurde sulgudesse pandud kuuluvad veel selgitavad sõnad „Halja Pärja kortsis“, mis annab pealkirjalegi juurde mahakalt rahvalikkust.

Valter Soosõrva heatujuuline lavastus rohkem koomikaga ja grotesksete liikumistega sobis täielikult „Sõduriamastuse“ lihtsusele. Osalistest mängis Rudolf Nuude veltveebist Hans Kavalpead, kes kordusõppusile tulnud reservlaste koolmuse taustal oli vajalikult „kõrgemat tooni“ tarvitav ülemus, seeläbi vaprat rünnates oma vihas, „lihuniku sorti“ ääpärat Sooblinahka. Teises noorus turtsakat vanahärrat ning äia August Sooblinahka esitas Johannes Romot üsna loomulikkude vihapursete ning suurustamisega. Kujult oleks küll lihuniku pidanud olema pisut turjakam, aga võib-olla valandab siin ka asjaolu, et ta oma ütluse kohaselt oli „võrtimeistri sorti“. Tema tütre Anna (Magda Sõdendor) ja Lotte (Hilda Sooper) olid kenad rõõmsameelsed naisolevused, kellest viimane oli isegi tarmukas oma

Vähehulnnd kõõgiviljalitkide ja -sortide seemete kasutamisesi

Nagu varasematest kirjutistest ja sõnavõtudest ilmselt teada, olid meie mõeldud aastal toodetud ja varasematest aastatest ülejäänud kõõgiviljaseemnete kogused väga väikesed, kuna mõnda seemet, näit. sõõgikaalika ja sõõgiporgand, polnud üldse. Seepärast anti aegsasti — m. a. novembrikuus — puuduvate kõõgiviljaseemnete peale tellimised nende saamiseks väljastpoolt Eestit. Tarkis oli sisse vedada kokku 22.874 kg kõõgiviljaseemneid. Seni on nimetatud kogusest saanud ligikaudu 12%. Kõhjuks pole seni kõigi soovitud kõõgiviljalike ja -sortide seemneid kohale jõudnud. Saadetud on aga ka niisuguseid kõõgiviljalike seemneid, millest Eestis seni pole kasvatatud, nagu lehtkapsas ja lehtpeet (mangold). Samuti on teistest kõõgiviljalikest saadud seemneid suurem osa meil järeleliikunud toodetud sortidest. Praegu, kus kõõgiviljaseemnetest suur puudus, peame aga kõik sisse saadetud seemned ära kasutama ja maha külvama, seepärast püüan alljärgnevalt

veitveebist kallima kasutamises. Halja Pärja kortsis peremehe, tagavaraväe allohvitseri Hermann Tibuna Hugo Malmsteni keni lapsiarmastava mees tüübi, kusjuures meid me pehme tenor lauleksis. Tibu perekonnana Salmel Liiv väärts tait „tubulikkust“, kuna ta kõhvil väanaage riituse koos muuseumi-lapsevankriga meenutas toepoolset emalikust ennast. Tema heasüdamlik ja paiguti kelmikas mäng oli kõigile asjakohane. Pärja õnnestunud karakteritüübi andsid Lembo Mägi „linnuproffessor“ Udu-sarvena, Voldemar Leetjärvi metsatööle Reinersina ja Gottfried Falk kapral Kondina. Eriti muhe-advistulik „biskviidihitrek“ oli Olli Väre. Sõdurid ja tüdrukud statistidena olid liikuvad, milles on teeneid liikumistühil Helmi Tohvelmannil samuti kui mõnede grotesksete tantsude korraldamisel. Herbert Tamme dekoratsioonid olid järvitööks. Ka muusika Linda Sauti juhtimisel oli heas kontaktis lavaga. Publik võitis laulmängu vastu südamealt. Lõplu jagati näitlejale ka rõhkeid lilli.

anda lühikese ülevaate meie määratud vähehulnnd kõõgiviljalike ja -sortide kasvatamise ja tarvitamise kohta.

Lehtpeet ehk mangold

(Beta vulgaris, subvar. oleracea)

Meil seni peaaegu tundmata kultuur. Taim kasvatatakse ainult lehevarsi ja lehti, millest võib tarvitada spinati ja spargli asemel, niimelt lehti spinatina ja lehevarsi sparglina. Nõuab niisket, toitainerikast, sügavalt haritud mulda. Külvatakse otse peenrale, 25–50 sm reavahedega, jättes hiljem ridades täimed üksteisest 10–20 sm kaugusele. Saak ruutmeetrit võib olla kuni 80 kg lehevarsi.

Lehtkapsas

(Brassica oleracea var. acephala)

Lehtkapsast on seni meie suuresmades aiandites mõned taimed kasvatatud, peamiselt lauddekoratsioonil otstarbel. Kuid lehtkapsast võib kasutada ka supi keetmiseks — seda külli alla siis, kui ta on saanud tuba külma, mis vältib omapärast vängest maitset.

Nagu nimi ütleb, kasvatatakse lehtkapsas ainult lehti ega moodusta pead. Lehed on kühvrad ja liusa väljanägemisega. Kasvatamine üldjoontes ei erine valge peakapsa kasvatamisest.

Kähar peakapsas ehk virsing

(Brassica oleracea var. sabauda)

Kähar peakapsas on meil ka alles vähe tuntud. Kuid see on väärtuslik kapsalik, mille kasvatamist ja tarvitamist tuleks meil laiendada. Selle tootväärtus on suurem kui ühelgi teisel kapsalilgi. Nagu nimi ütleb, moodustab kähar peakapsas samuti pea nagu harilik valge peakapsa, ainult selle lehed on kühvrad ja pea tavaliselt väiksem. Tarvitatakse ainult värskest, mitte hapendamiseks. Kähar peakapsas säilib väga hästi. Ka on see külmale hästi vastupidav. Nõuab paremat ja tugevamat väetatud maad kui harilik valge peakapsas. Muus osas kasvatamine ei erine valge peakapsa kultuurist.

Eestisse saadetud sort Kitzinger on varajane, mispärast seda võib taimede kasvatamiseks ka veel hiljem avamaa peenrale külvata ja juuni lõpul kasvukohale istutada.

Kõigas

(Raphanus sativus var. major)

Kõigas on kasvatamisviisilt, maitsest ja kasutamiseviisilt väga sarnane meil hästi levinud ja tuntud redisele. Ainult kõigas kasvab suurem ja tema kasvuaeg on redisest pikem. Külvatakse avamaale peenrale, ridadena.

Valge peakapsa seemneist on saadud rõhuvas enamuses varajasi sorte. Kõige enam on sorti Charleston Wakefield, mis on pikliku kujuga peaga ja kasvuaegalt sarnaneb meil hästi tuntud Dittmarshi peakapsaga.

Ekslik on arvamine, et varajaste peakapsade seemnete kasutamine on hiljaks jäänud. Vara — juunis-juulis — peakapsa saamiseks külvati oma ajal varajasi peakapsade seemned küll varakult lavadesse ja istutati juba mais avamaale. Kuid tavaliselt varajasi peakapsad võib ka kasvatada nõnda, et seda on kasvatada juunis-juulis. Selleks paras koristada näiteks oktoobris. Selleks võib varajasi peakapsad istutada saamiseks külvata veel mai lõpul juuni algul ja kohale istutada juuli keskel. Tänavu, kus hiline kasvatamine kohaselt peakapsasortide, hapendamiseks peidma saada varajastest peakapsasortidest hapendamiseks enamvähem kõhvikku kapsast. Selleks tuleb varajastest peakapsasordid külvata ja istutada hiljem, nii et nad valmiks hapendamise hooajal — oktoobris.

K. Hinnu, aiandusala inspektor.

Vara lahkus maist rännakust minu unustamatu armas abikaasa, meie poeg ja vend, vandeadvokaat

ERNST-LEONHARD MUTSON

Sünd. 26. II 1899. a. — surm. 11. V 1942. a.

Valusas leinas abikaasa, vanemad, õed, vennad ja teadmatuses viibiv naisevend

Puusärkpanek neljap., 14. mail kell 20. Arasaatmine laup., 16. mail kell 15. Õne tn. 7 Tartu Maarja surnuajale.

24. mail 1941. a. bolshevikite poolt vangistatud, poliitvangina Venemaale küüditatud

Lembit Säacits'at

tema õnnetu aastapäeval mälestavad kurbuses

ema, isa, õde ja vend abikaasadega

KINOTEATRID

13. mail 1942

DEUTSCHE LICHTSPIELE

Vett Canitogale

Hans ALBERS'iga.

14. maist

Nõmme laul

KÖITETÖÖDE

VASTUVOIMINE ON AJU TISELI

KATKESTATUD

Nats. E. K.-U. „POSTIMEES“

TÖÖPÄKKUMISED

Vajatakse Firma „Maru“ juurde nooremat

nais-töödõudu

desinfektsioonitööle. Saksa keele oskus vajalik. Rääkima tulla kell 8–9 ja 16–18 Kroonuaia tn. 35–1, tel. 21-36.

Oma ünnustamatut venda, armast naisevenda, kallist risti-isakest ja head onu

vandeadvokaat

Ernst-Leonhard Mutson'i

mälestab vaikes leinas perekond KRALL

Laul sellest närisvast noorusel — see on kurblik laul. Laul sellest kaduvast elust — see on kurblikum laul!

Vahatahtlik

Hans Teiks'i

tema 18. sünnipäeval õnnitleb kodurahvas

Peategelased: Magda Schneider, Jürgen von Alken, Heinz Engelmann.

APOLLO

Häpiknukk

HEINRICH KRAHL Fritz v. DONGEN

Kassa avatud kl. 2 alates. Istekohad nummerdatud. Teletoni teel pääsmeid ei varuta.

TÖÖOTSIJAD.

Mehi igas vanuses vajatakse majanduslikeks vedudeks.

autojuh'e ning kaasa-sõitjaid

Hea teenustas, hea korter, söök ning varustus, maksuta väljaõpe. Andmed ning registreerimine igal toopäeval Tartus: Vabaduspuistee 7, kella 9–12.

Otepää linna tuletõrjeühing vajab kautsjoni-võimeist, vastutajat

MÜÜJAT

cinelauda, Pakkum. 20. V. s. a. kell 18 Tuletõrjemajas. Teat. annab J. Tinniste. Telef. 12 Otepää.

Maale, ilusasse suvituskohta, vajad, paariks

SAKSA KEELE TUNNIANDJAT

kes on suutel, ette valmistama sisseastumiseks ülikooli. Tulla rääkima 14. skp. kella 16–18, 15. skp. 10–12 ni. Riia mnt. 6–2.

Keset ilusamat eluaga lahkus meilt meie armastatud abikaasa, isa, poeg ja vend

HUGO ARNOLD ALTMÄE

Sünd. 4. okt. 1910. a. — surm. 8. mail 1942. a.

Leinavad abikaasa, lapsed, ema, vend ja õde perekonnaga

Isakene viidi meilt kaugele võõrale maalile ja nüüd suikus igavesse unele ka meie

Ruta Salujärv

Sünd. 17. jaan. 1941 — surm. 11. mail 1942

Matmine 14. mail kell 16. Varja Peetri kalmistul õnnistustmajast.

Leinavad ema, vend, vanaisa ja vanaema

OSIMISED

Soovin osta

lapse-jalgratast

(2 rattaga). Teat. „Postimehe“ talit. „Lapse jalgratast“.

ATEEN

Tähelepanu! Vaenlane kuulab pealt!

Rend Deltgen Kristin Heiberg

Seansside algus

ärp. kl. 4, 6 ja 8; pühap. k. 2, 4, 6, 8.

VILDITÖÖLISTE ARTELLI „VILT“

Ikviidatõrj. kutsutab kõiki asutusi ja isikuid, kellel on nõudmisi nimetatud Vilditöölise Artelli „Vilt“ vastu, sellest teatama ikviidatõrj. 14 päeva jooksul, arvates selle teadatu ilmumise. Pärast seda tähtaega esitatud nõudmised jäävad rahuldamata.

Vajatakse

tislerit

pildirami-töökojale. Teatada Tartu Kunstibüroole, Kalevi tn. 2, telef. 39-77, kl. 11–14 ja 18–19.

Surma läbi lahkunud reavõitlejat

Hugo Altmäe'd

mälestab

Omakaitse Voore Kompanii

Kaugeleviibivat kutsealust

Johannes Tõlgu't

õnnitlevad tema 21 aasta sünnipäeva puhul 13. mail ja mõtlevad temale sügavas palves ja valusas leinas

kurvad vanemad, õed, vennad ja omaksed

Soovikse osta kaera, kartuli- ja ristkheina-

SEEMET

ja heinapiltili „Mac Cormic“ süürit ratak. Teatada kuni 20. maini Lutsu tn. 2–3, Varikule.

Ostani meester. või naisterahva

JALGRATTA

jahipüüsi haavleid ja gaasilambi suka 200–500 küünla suurus. Kastani tn. 35–7.

500 ebl. vaevatasu sellele

kes toob ära või teatab, nii et kätte saab mootorratta firma „Hercules“ asukoha. Ratas rekviireeriti bolshevikide poolt 29. juunil 1941 Tartu näitusel. Tundemärgid: Reg. märk E. R. 18–03, 1936. a. mudel 98 ccm, mootori nr. 164845, raami nr. 6850. Teatada aadressil: Kudina vaid, Pataste algkool.

Vajatakse

naisi aiatööle

Lina tn. 1, A. Vint.

Tartu vanglas 8. juulil 1941. a. punaste poolt mõrvatud

Elvi Tõemets'a

(sünd. Elsa Spittler)

tema 40. a. sünnipäeva ja ümbermatmise puhul mälestavad:

lapsed, ema, õed ja kaugeleviibivad vennad

METSATEHNIKUM

Metsatehnikumi võetakse vastu meesõpilasi, kes omavad vähemalt 2-kl. gümnaasiumi, end keskikooli või kutsekeskkooli hariduse, vanusega 17-st kuni 30 aastani, on kohtulikult karistamata ja tervislikult metsateenistusse kõlblikud. Opetöö kestab kolm aastat. Lõpetajad pääsevad metsnikkude, praakrite ja metskonna sekretäri kohtadele.

Opetöö algab 14. septembril 1942. a.

Sooviavalduste esitamise tähtaeg on 25. mail 1942. a., kusjuures avaldusele lisada tunnistused: 1) hariduse, 2) vanuse, 3) karistamatuse, 4) arstliku ülevaate, 5) metsandusliku praktika (kui praktika olemas) ja 6) soovijateenistuse (kui see kantud) kohta. Sooviavalduses tähelepanu ka rahvus.

Metsatehnikumi juures töötavasse metsavahituse eriklassi võetakse samal ajal vastu meesõpilasi, kes omavad vähemalt 6-kl. algkooli hariduse, on sõjaväes rivi kohal teeninud või rivi teenistusse kõlblikud ja 20 kuni 30 aasta vanusega. Opetöö kestab üks aasta. Lõpetajad pääsevad metsavahi kohtadele.

Sooviavaldused ühes üldtähendatud tunnistustega ja tähtajal esitada Metsatehnikumi direktorile. A. d. r.: Metsatehnikum, Tihemetsa p.-ag. telef. Kilingi-Nõmme nr. 78

Direktor.

Mäanoormees soovib osta tumeid

ÜLIKONDA

keskm. kasvu, võib ka ülikonnariie olla. Teat. Aleksandri tän. 11, 11 kord, Tasun hästi.

Soovin osta

VAHTRAPAKKE

tarbepuuna (põlenud ja riket. puudest). Teat. Riia tn. 23–1.

Müüa

„LOOMINGU“

täiskomplekt (1923–1940 I poolaasta). Pakkumised saata: Tartu, pk. 55, „Looming“.

Vajatakse

SULAST

või vanemat abielupaari. Tasu võib maksta ka naturals. Loomapidamine võimalik. Läbi rääkida Tartus, Lao 2–1.

TEADAANNE

Bolshevikite poolt areteeritud ja Venemaale küüditatud kaupmehe

Karl Reinhold'i

vara hooldaja-volinik kohustab kõiki isikuid, kelle käes on või kes teavad, kus asub nimetatud üksik, kelle vara ja mootorjagratas firma „Saxonette“ müügil, enda poolt nende hoolele antud või üksik-tema enda poolt nende kätte saanud, hiljemalt 25. märts 1942. a. teatama hooldaja-volinikule A. Sadrikule, Tartus, Gustav-Adolfi tän. 50–2 või Rüüti tn. 2, telef. 34-16.

Kes määratud tähtajaks nimetatule kuuluvad vara-volinikule üle andnud või registreerinud ei ole, võetakse võõra vara omanajana kriminaalkorras vastutusse.

Hooldaja-volinik.

TÖÖOTSIMISED

18-aastane korralik, aus tütarlaps soovib

Tööd

puhvetisse, ettekandjaks või ärisse. Täielik vilumus äri- ja ettekandm. alal. Nõus ka ärasõiduks. Kirjad: Uus tän. 30-a, kaupl.

Kauaaegse vilumusega

PERENAINE

otsib kohta suuremas majapid. Tunnep. karjaskasvatust. Tunnistused olemas. Kirjal. Tartu, Püües tee 28, kaupl. K. K.

Soovin osta

VOOLUM667JAT

Teatada palun kuni 14. skp. Kastani tän. 19–1, hooimajas.

Ostetakse

KASETOHIKUT ja LIISTE

Jalanõudetööd „Mars“, Tartus, Narva tn. 91.

Maamees soovib osta sõidukorras

JALGRATAST

Teat. Rüüti tn. 1, mänguasjandri.

Vajatakse

DAAMI

Teat. Tähe tn. 14-b–6, kella 3–4 ni.

Tööstusettevõtte soovib osta

mootorratast

Pakkum. esitada F-ma „Tarmas“. Tartus, Vaksali tn. 25 või postk. 20.

Soovin maale osta

VOOLUM667JAT

Teatada palun kuni 14. skp. Kastani tän. 19–1, hooimajas.

Müüa korras

tenor-saksofon

Kirjalikud soovijavaldused Tähe 70–4, M. K.

Müüa meester. pruugitud

TALVPALITU

ja sinine villane frentsh-ühikond. Raudtee tän. 3-a–1.

Valge

taft-leerikleit

(pikem. kasvu) vahetada kirju või ühevärvilise siidriide vastu. Taara puistee 11–3.

Vajatakse

õmbleja

vajab abilis, Võru tän. 178–3, Mallus.

